

тварин, внаслідок чого їх називають велетнями. Ведеться селекція на більш гармонійне співвідношення між глибиною грудей та відстанню від грудної кістки до підлоги [Error! Reference source not found.].

Методом складного відтворного схрещування з використанням місцевих та імпортованих порід виведено волинську м'ясну породу. Для худоби цієї породи характерними особливостями є висока відтворна здатність, легкість отелень, пристосованість до природнокліматичних умов західного регіону, добре переносить холод і спеку, ефективно використовує пасовища, грубі та соковиті корми [0].

Отже, м'ясне скотарство розвивається в Україні як спеціалізована самостійна галузь тваринництва, а основне завдання – це виробництво високоякісної яловичини. Найдоцільніше його організувати в районах із значними масивами природних кормових угідь.

Список використаної літератури

1. Вдовиченко Ю.Д. Проблеми розведення м'ясної худоби в Україні // Вісник Сумського національного аграрного університету. Суми, 2002. Вип. 12. С. 272 -276.
2. Козир В., Олійник С., Мовчан Т. М'ясне скотарство у фермерському господарстві // Пропозиція. 2002. №7. С. 76-78.
3. Люльченко М. М'ясні якості та адаптаційні властивості бугайців при створенні м'ясної худоби // Тваринництво України. 2003. № 4. С. 12-14.
4. Медісон В., Медісон Л. На допомогу «новому» тваринникові // Пропозиція. 2002. №7. С. 74-78.

УДК: 798.664"2023"(477)

АНАЛІЗ РОБОЧИХ ЯКОСТЕЙ КОНЕЙ РИСИСТИХ ПОРІД УКРАЇНИ В СЕЗОНІ 2023 РОКУ

Чебан В., аспірант (vova.kirito@gmail.com)

Одеський державний аграрний університет

Анотація. Досліджували результати випробувань коней рисистих порід на КП "Київський іподром" та філії "Одеський іподром" ДП "Конярство України". Встановлено, що кращу жвавистість коні орловської та призової рисистих порід проявляють на КП "Київський іподром". При порівнянні середніх показників жвавості між представниками різних порід, які випробувались на КП "Київський іподром" встановлено, що кращу жвавистість у дворічному віці проявляють коні французької рисистої, у три - та чотирирічному віці - призової рисистої, у старшому віці - орловської рисистої порід.

Ключові слова: орловська рисиста порода, французька рисиста порода, іподром, випробування, жвависть, роботоздатність.

Вступ. Однією з найважливіших ознак, за якою ведеться селекція коней рисистих порід, є призова роботоздатність. На її формування чинить вплив низка як об'єктивних, так і суб'єктивних чинників, які необхідно враховувати при дотриманні технології вирощування молодняку, складанні норм годівлі, розробці методів групового та індивідуального іподромного тренінгу. Однією з найважливіших складових у формуванні робочих якостей рисистих коней є породна належність.

Наразі на іподромах України випробують коней орловської рисистої, призової рисистої (інтегрується в українську рисисту породну групу) [3] та французької рисистої порід.

Орловська рисиста порода була створена методом складного відтворного схрещування: до синів арабського жеребця Сметанки підбирали кращих кобил датської, мекленбурзької, голландської, норфолькської та інших упряжних порід. Сучасні представники орловської рисистої породи відрізняються типовістю екстер'єру, гармонійною тілобудовою, нарядністю форм та вираженим запряжним типом [1]. За даними І.В. Ткачової, середні проміри жеребців орловської рисистої породи української популяції становлять 162-165-182-20,6; кобил - 160-163-187-20 [4]. Дослідженнями показників жвавості встановлено, що до відтворювального складу вітчизняних суб'єктів племінної справи входять 20% жеребців-плідників класу 2.05 хв. і жвавіше при середній жвавості 2.07,8 хв., с. та 10,3% маток класу 2.10 хв. при середній жвавості 2.19,1 хв., с [2].

Призова рисиста порода (в минулому - російська рисиста) створена шляхом простого відтворного схрещування орловської рисистої та американської стандартbredної порід як спеціалізована порода для іподромних випробувань. Основною селекційною ознакою в роботі з призовою рисистою породою є роботоздатність, часто без урахування комплексу ознак, що призводить до недостатньо вираженої типовості та породності, а також до поширення таких недоліків екстер'єру як коротка шия, груба непропорційна голова, м'яка спина, звислий круп та ін [3]. Однак саме серед призових рисаків протягом останнього десятиріччя було одержано представників вітчизняної селекції, жвависть яких перевищує 2 хвилини на дистанцію 1600 м: Графік (1.57,2 хв.с), Вертеп (1.59,8 хв.с), Порядок (1.59,3 хв.с), Громобой (1.59,6 хв.с), Романс 1.59,3 (хв.с), Монреаль (1.59,5 хв.с) [4].

Жеребці-плідники суб'єктів племінної справи з розведення призової рисистої породи мають розвинений кістяк, виражений запряжний тип та середні проміри 162-164-187-20,5 [3].

Французька рисиста порода була виведена в Нормандії шляхом поліпшення місцевого поголів'я арабськими, чистокровними верховими та напівкровними англійськими жеребцями, а також кіньми орловської та норфолькської рисистих порід. Сучасні французькі рисаки - крупні тварини з середньою висотою в холці 165 см. Характеризуються добре розвиненим

кістяком, міцністю та витривалістю [4]. У Франції, на відміну від інших країн, рисаків випробують не тільки у качалках, а й під сідлом, внаслідок чого у них сформувалася міцна мускулатура плечолопаткового поясу, спини і попереку [5]. Відмінність у випробуванні французьких рисаків у країні - оригінаторі полягає у перевазі довгих дистанцій для випробувань (2000-4200 м) на відміну від стандартної дистанції 1600 м в Україні.

Мета роботи. Проаналізувати результати випробувань коней рисистих порід на іподромах України протягом 2023 року та зробити аналіз робочих якостей коней в розрізі порід.

Матеріали і методика досліджень. Дослідження проводили шляхом аналізу відомостей випробувань коней рисистих порід на КП "Київський іподром" та філії "Одеський іподром" ДП "Конярство України" за сезон 2023 року.

Результати досліджень. Протягом сезону 2023 року на іподромах України було випробувано: коней орловської рисистої породи - 117; призової - 70 та французької рисистої - 50 голів. В таблиці 1 представлена середня жвавність коней рисистих порід різного віку на іподромах України.

Таблиця 1. Середня жвавність коней рисистих порід на іподромах України в сезоні 2023 року

Вік, років	n, гол	КП "Київський іподром"	Філія «Одеський іподром»
Орловська рисиста порода (n = 117)			
2	51	2.23,5±4,71	2.30,0±5,07
3	29	2.14,2±3,47	2.17,8±4,34
4	24	2.08,3±3,11	2.12,5±4,01
Ст. вік	13	2.06,7±1,34	2.06,6±0,95
Призова рисиста порода (n = 70)			
2	27	2.21,2±3,74	2.20,8±3,91
3	24	2.10,7±2,95	2.12,3±1,79
4	14	2.04,6±3,38	2.08,3±1,05
Ст. вік	5	2.10,1±2,03	-
Французька рисиста порода (n = 50)			
2	17	2.18,6±3,69	-
3	7	2.11,9±1,37	-
4	10	2.08,4±2,14	-
Ст. вік	16	2.07,2±2,92	-

Як свідчать дані таблиці 1, коні орловської рисистої породи усіх вікових груп, крім старшого віку, які випробувались на Київському іподромі, переважають за показниками жвавності коней, які випробувались на Одеському іподромі: у дворічному віці ця різниця становить 6,5 с., трирічному - 3,6, чотирирічному - 4,2 с. Серед коней призових порід представники Одеського іподрому переважають представників Київського у дворічному віці на 0,4 с., але

вже у трирічному перевага на боці рисаків Київського іподрому - 1,6 с., чотирирічному - 3,7 с.

При порівнянні жвавості представників різних порід, які випробувались на Київському іподромі, отримуємо наступні дані: у дворічному віці кращу жвавість показали коні французької рисистої породи: 2.18,6 хв., с, що на 4,9 с. жвавніше, ніж орловські та на 2,6 - ніж призові рисисті. Але у трирічному віці краща жвавість спостерігається у коней призової рисистої породи: 2.10,7 хв., с., що на 3,5 с. жвавніше трирічок орловської та на 1,2 - французької рисистої порід. У чотирирічному віці призові рисаки також є лідерами за роботоздатністю: 2.04,6 хв., с., що на 3,7 с краще показників чотирирічок орловської та на 3,8 - французької рисистої порід. У старшому віці краща жвавість спостерігається вже у представників орловської рисистої породи: 2.06,7 хв., с. Вони переважають коней призової рисистої на 3,4, а французької рисистої - на 0,5 с. Така динаміка свідчить про пізньоспілість коней орловської рисистої породи, які найкращу роботоздатність проявляють у старшому віці.

Висновки.

1. При порівнянні показників жвавості коней орловської та призової рисистих порід КП "Київський іподром" та філії "Одеський іподром" ДП "Конярство України" встановлено, що кращу жвавість коні обох порід проявляють на КП "Київський іподром".

2. При порівнянні середніх показників жвавості між представниками різних порід, які випробувались на КП "Київський іподром" встановлено, що кращу жвавість у дворічному віці проявляють коні французької рисистої, у три - та чотирирічному віці - призової рисистої, у старшому віці - орловської рисистої порід.

Список використаної літератури

1. Буренко А. В. Скороспілість орловських рисаків класу 2.05. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Київ, 2017. Вип. 271. С. 60-71.

1. Гопка Б. М., Ткачук В. М. Жвавість і скороспілість орловських рисаків. *Сучасний стан та перспективи розвитку аграрного сектору України: Зб. наукових праць*. Ніжин, 2018. № 10. С. 32–37.

2. Програма селекції коней української рисистої породної групи до 2020 року. Ткаченко О. О., Ткачова І. В., Гданська К. В., Россоха В. І., Тур Г. М., Алещенко О. А. (Інститут тваринництва НААН)]; за ред. Н. В. Кудрявської, І. В. Ткачової. Х.: Інститут тваринництва НААН, 2015. 92 с.

3. Ткачова І.В. Генофонд конярства України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»*. Київ, 2015. Вип. 207. С.74-85.

4. Courouze-Malblanc A., Lelei C., Bouchilloux M., Geffroy O. Abnormal radiographic findings in 865 French Standardbred trotters and their relationship to

УДК: 636.4.087.8

ПРОБІОТИКИ У СВИНАРСТВІ

Чижевський С., здобувач 3 курсу,
Міщенко І., здобувач 4 курсу, рівень вищої освіти бакалавр
Наукові керівники: **Сусол Р.**, доктор с.-г.н, професор
Кірович Н., кандидат с.-г. н., доцент

Одеський державний аграрний університет

Постановка проблеми. При промисловому виробництві свинини на ряду із підвищенням продуктивності тварини постає важливість питання їх здоров'я. Адже лише здорові тварини здатні у повній мірі проявити свій генетичний потенціал та у повній мірі відповісти на усі елементи технології вироццвання. У цьому відношенні на перше місце виходять питання пов'язані із збереженням здоров'я шлунково-кишкового тракту свиней. Загально відомий той факт, що саме кишківник є одним із важливих органів імунної відповіді на несприятливу дію патогенів, що потрапляють до організму із навколишнього середовища із кормами та водою. Саме шлунково-кишковому тракту відводиться чільне місце у процесах засвоєння поживних речовин і енергії корму, з подальшим перетворенням їх у тваринницьку продукцію [3].

В останній час у годівлі свиней чітко відмічений тренд на використання кормових добавок із пробіотиками – мікроорганізмами, які, за умови їх включення до раціонів у належних кількостях, не спричиняють шкоди тваринам і, навіть уражають шкідливі бактерії, відновлюючи при цьому мікробний баланс шлунково-кишкового тракту, що в подальшому призводить до поліпшення здоров'я свиней і підвищення продуктивності. Крім того, пробіотики у кишківнику здатні синтезувати біологічно активні речовини та амінокислоти [6]. Отже, використання у годівлі свиней кормових добавок із пробіотиками задля підвищення продуктивності тварини і зростання рентабельності галузі, викликає не аби яку зацікавленість.

Мета роботи. Проаналізувати літературні дані щодо висвітлення ролі пробіотиків у годівлі свиней та перспектив використання зазначених препаратів у свинарстві.

Результати досліджень. Пробіотики – це харчові добавки, які містять життєздатні мікроорганізми. Основне їх призначення зводиться до заселення шлунково-кишкового тракту свиней «корисною» мікробіотою, за рахунок чого у